

Zitting 1974-1975

13 104

Wijziging van de omzetbelasting

Nr. 5

Memorie van antwoord

Ontwerp 12 november 1974

Dagbladen en nieuwsbladen

Het verheugt de ondergetekenden dat de gehele commissie zich kon verenigen met de in het wetsontwerp voorgestelde verlenging van het 0-tarief voor dagbladen en nieuwsbladen.

Zij hebben er kennis van genomen dat naar de mening van de C.P.N.-fractie het 0-tarief voor dagbladen etc. definitief dient te worden. In dit verband willen de ondergetekenden er nogmaals op wijzen dat het nultarief voor de dagbladen etc. uitsluitend is verleend in afwachting van de totstandkoming van definitieve, buitenfiscale maatregelen, welke een gezonde positie van de pers waarborgen. Het heeft derhalve nimmer in de bedoeling gelegen om aan de pers definitief een nultarief toe te kennen. Naar aanleiding van de vraag of ook na het tot stand komen van dergelijke maatregelen behoefte is aan het 0-tarief voor dagbladen etc., merken de ondergetekenden op dat de in het wetsvoorstel vervatte maatregel tot verlenging tot 1 januari 1976 ervan uit gaat dat er daarna naast buitenfiscale maatregelen geen behoefte meer zal bestaan aan een 0-tarief voor dagbladen en nieuwsbladen.

In antwoord op de vraag van de leden behorende tot de G.P.V.-fractie of aan een nultariefregeling geen voorkeur moet worden gegeven boven een regeling met een overeenkomstig resultaat, voortkomend uit buitenfiscale maatregelen, merken de ondergetekenden op dat voor zover het nultarief voor de pers in feite als een steunmaatregel zou uitwerken, deze in het fiscale vlak niet thuishoort. Zij zien voorts geen redenen om aan te nemen dat de onafhankelijkheid van de pers beter wordt gewaarborgd door een omzetbelastingmaatregel dan door de in voorbereiding zijnde buitenfiscale maatregelen. In het huidige stadium is nog niet aan te geven van welke orde van grootte het budgettaire belang van laatstbedoelde maatregelen zal zijn.

Muziek, toneel, kermissen en dierentuinen

Met voldoening hebben de ondergetekenden ervan kennis genomen dat de leden behorende tot de fracties van de P.v.d.A., P.P.R., D'66, K.V.P., A.R.P., C.H.U., V.V.D. en DS'70 zeiden met de voorstellen betreffende deze vermakenlijkheden akkoord te kunnen gaan. Zij hebben er voorts kennis van genomen dat in de visie van de leden van de S.G.P.-fractie het bestendigen van het 4%-tarief voor toneelvoorstellingen, kermissen enz., niet te pas komt.

Levering op kermissen, panoptica

Met betrekking tot de opmerkingen van K.V.P.-, A.R.P.-, C.H.U.- en V.V.D.-zijde aangaande de kermissen, moge het volgende dienen.

Inderdaad zijn de kermissen bij een vorige gelegenheid aan de tijdelijke uitzonderingen toegevoegd, met dien verstande evenwel dat het verlaagde tarief uitdrukkelijk alleen geldt voor de diensten door exploitanten van reizende inrichtingen voor vermaak op kermissen. Het verlaagde tarief is derhalve niet van toepassing op de levering van goederen door bijvoorbeeld nougatkramen.

De vraag in hoeverre er reden is dit uit de wetstekst voortvloeiende onderscheid te handhaven, is reeds eerder aan de orde geweest. De tweede ondergetekende moge verwijzen naar hetgeen dienaangaande is opgemerkt tijdens de mondelinge behandeling van het wetsontwerp tot vaststelling van hoofdstuk IX B (Financiën) van de rijksbegroting voor het dienstjaar 1974 (Handelingen Tweede Kamer, Zitting 1973-1974, blz. 2658 rechter kolom). De aldaar door hem gesignaleerde verstoring van concurrentieverhoudingen weerhoudt hem er ook thans van om de totstandkoming van de bedoelde uitbreiding te bevorderen. Hij merkt hierbij nog op dat de leveringen op kermissen niet beperkt blijven tot verkopen vanuit nougatkramen, doch eveneens betrekking hebben op de verkoop vanuit bijvoorbeeld ijs-, frites-, en drankstalletjes, alsmede op allerlei andere goederen zoals speelgoed, feestartikelen e.d. Het betreft dus een groot assortiment goederen, welke eveneens worden verkocht door andere middenstanders, en zulks vaak in de nabijheid van kermissen.

Zelfs al zou bij verkoop van goederen op kermissen een cumulatie van kosten optreden zoals bij de overige kermisattracties, dan nog is er onvoldoende aanleiding om het destijds gemaakte onderscheid in tariefstelling teniet te doen. In dit verband zij, mede in antwoord op de desbetreffende vraag van de leden behorende tot de fracties van DS'70, K.V.P. en A.R.P. opgemerkt, dat uit de parlementaire behandeling rond de invoering van de b.t.w. blijkt dat met betrekking tot sommige diensten de cumulatie met de vermakelijkheidsbelasting wel een rol heeft gespeeld, maar dat het geen algemene regel is dat cumulatie met vermakelijkheidsbelasting moet worden voorkomen. Daaruit vloeit voort dat niet voor alle sectoren waar nog gemeentelijke vermakelijkheidsbelasting wordt geheven het verlaagde tarief van de omzetbelasting geldt. Nu het geen algemene regel is dat cumulatie moet worden voorkomen, bestaat geen aanleiding om, zoals de hier aan het woord zijnde leden vragen, de diensten van panoptica (Madame Tussaud) ook onder het verlaagde tarief te brengen.

Vermakelijkheidsbelasting

In antwoord op de vraag van de leden van de G.P.V.-fractie over het aantal gemeenten dat reeds de vermakelijkheidsbelasting heeft afgeschaft of dit binnenkort gaat doen, kan het volgende worden meegedeeld.

Het aantal gemeenten dat reeds de vermakelijkheidsbelasting heeft afgeschaft bedraagt thans 225. Met betrekking tot het aantal gemeenten dat zulks binnenkort gaat doen, staan thans nog geen gegevens ter beschikking.

Sierteelt

Naar aanleiding van het verzoek van de leden behorende tot de S.G.P.-fractie om uitvoerig in te gaan op de motie-Van Rossum, die beoogde de sierteelt te brengen onder het tarief van 4 %, over welke aangelegenheid ook de leden behorende tot de fracties van K.V.P., A.R.P., V.V.D., C.H.U. en DS'70 gaarne het standpunt van de ondergetekenden zouden willen vernemen, zij het volgende opgemerkt.

De meeste land- en tuinbouwprodukten zijn onderworpen aan het verlaagde tarief van de omzetbelasting. Zulks houdt verband met de omstandigheid dat deze produkten gerekend moeten worden tot de noodzakelijke levensbehoeften. Sierteeltoprodukten (bloemen, bloembollen, planten en boomkwekerijprodukten) zijn in het algemene tarief ondergebracht omdat zij niet gerekend kunnen worden tot de noodzakelijke levensbehoeften.

De omstandigheid dat niettemin herhaalde malen vanuit de sierteeltsector het verlangen is geuit om de onderhavige produkten in het verlaagde tarief te krijgen, houdt, naar het de ondergetekenden voorkomt, voornamelijk verband met het feit dat alsdan de zg. landbouwregeling voor deze sector toepasselijk wordt. Dit is echter een technische regeling, welke los moet worden gezien van de tariefstelling in de omzetbelasting.

Naar de mening van de ondergetekenden rechtvaardigt de aard van de sierteeltoprodukten een indeling onder het algemene tarief. Nu de hier aan het woord zijnde leden erop wijzen dat de sierteeltsector toch reeds ferme klappen heeft moeten incasseren, vestigen de ondergetekenden er de aandacht op dat de economische positie waarin een bepaalde bedrijfstak verkeert geen rol mag spelen bij de tariefindeling inzake omzetbelasting. In antwoord op de desbetreffende vraag zij meegedeeld dat het budgettaire gevolg van een tariefsverlaging kan worden gesteld op f 50 mln.

Hoe een verlaging van het omzetbelastingtarief zou inwerken op de prijsvorming, valt moeilijk te voorspellen. De prijsvorming wordt beheerst door vraag en aanbod, zulks niet alleen bij verkoop op veilingen, maar ook daarbuiten. Er zij op gewezen dat de bedrijfstak sterk op export is gericht, zodat een eventuele verlaging van omzetbelasting slechts betrekking heeft op een betrekkelijk klein deel van de totale omzet van deze bedrijfstak.

Turfaarde, aardappelprodukten

In antwoord op de desbetreffende vragen van de leden behorende tot de K.V.P.- en A.R.P.-fracties, merken de ondergetekenden op, dat onlangs een verzoek is ontvangen om op turfprodukten het verlaagde tarief toe te passen, omdat deze produkten in de tuinbouw even noodzakelijk zijn als de aan het verlaagde tarief onderworpen stalmest en kunstmest. Reeds eerder is een dergelijk verzoek ontvangen. Zoals in de nota inzake rangschikking van de goederen en diensten in de tarieven van de omzetbelasting is uiteengezet, dient hierbij te worden bedacht, dat het verlaagde tarief voor meststoffen voor landbouwgebruik is ingesteld ten behoeve van een juiste werking van de landbouwregeling, terwijl turfprodukten voor een belangrijk deel ook plegen te worden gebruikt in de industrie onderscheidenlijk de particuliere huishoudingen (Zitting 1970-1971-10 994 blz. 12, rechter kolom). Of de toepassing van het algemene tarief op turfprodukten aanleiding geeft tot concurrentievervalsing tussen Nederland en België, wordt onderzocht. Naar aanleiding van de vraag van deze leden wat te zeggen is over de overbrenging van verwerkte aardappelprodukten naar het verlaagde tarief, zij in de eerste plaats opgemerkt dat het hier niet uitsluitend gaat om zogenaamde noodzakelijke levensbehoeften. Tot de categorie van verwerkte aardappelprodukten behoren immers ook artikelen als chips, dips, e.d. borrelgarnituur. Een eventuele overbrenging van de onderhavige produkten naar het verlaagde tarief zouden de ondergetekenden voorts niet los willen zien van de overige tariefwensen, met name op het gebied van de voedingsmiddelen. Het zou naar hun mening van willekeur getuigen indien thans een enkele wens uit die sector zou worden gehonoreerd.

Het overbrengen van verwerkte aardappelprodukten naar het verlaagde tarief zou budgettair $\pm$ f 15 mln. vergen. Tegemoetkoming aan de overige tariefwensen op het gebied van de levensmiddelen zou ongeveer f 235 mln. vergen.

De ondergetekenden wijzen er ten slotte nog op, dat bij de behandeling van een wijziging van de omzetbelasting in 1970 een amendement is ingediend

om bereide of verduurzaamde aardappelprodukten onder het verlaagde tarief te rangschikken (Zitting 1970–1971–10 901, nr. 9). Dit amendement is verworpen (Handelingen Tweede Kamer 1970–1971, blz. 1418, linker kolom).

Kleine ondernemingsregeling

De ondergetekenden hebben er kennis van genomen dat de leden behorende tot de fracties van K.V.P., A.R.P., V.V.D., C.H.U. en S.G.P. het ook wat de omzetbelasting betreft op zijn plaats vonden de in de wetten en uitvoeringsbesluiten genoemde bedragen aan te passen aan de geldontwaarding. De leden van genoemde fracties vragen of overwogen is om de zogenaamde kleine ondernemersregeling op dit punt te herzien. Van V.V.D.-zijde wordt met klem gepleit voor de optrekking van de bedragen van deze regeling. De S.G.P.-leden vroegen naar de bezwaren, welke daaraan verbonden zijn. De ondergetekenden merken ter zake het volgende op. De optrekking van bedoelde bedragen heeft tweemaal plaatsgevonden, gelijktijdig met een wijziging van het tarief van de omzetbelasting. Bij de laatste wijziging, welke 1 januari 1973 plaatsvond, is tevens rekening gehouden met de inflatie. In de overige EG-landen, die een soortgelijke regeling kennen, zijn de bedragen van die regeling veel lager vastgesteld dan in Nederland het geval is. In enkele andere EG-landen – waaronder België – bestaat een dergelijke regeling in het geheel niet. Het voorstel voor een zesde richtlijn betreffende de harmonisatie van de wetgevingen der lid-staten inzake omzetbelasting bevat een bijzondere regeling voor kleine ondernemers, doch deze regeling is ook veel beperkter dan de thans in Nederland geldende regeling. Verwezen zij naar hetgeen hierover is opgemerkt in het verslag van het mondelinge overleg van de vaste Commissie voor Financiën met de toenmalige Staatssecretaris van Financiën, de heer Van der Stee, op 30 oktober 1973 over bovengenoemd voorstel (Zitting 1973–1974–12 708, blz. 2 linker kolom). Dit internationale aspect brengt mee dat voorzichtigheid is geboden. Om die reden en mede gelet op de omstandigheid dat nog niet lang geleden een aanpassing in verband met de inflatie heeft plaatsgevonden, achten de ondergetekenden het op dit moment niet opportuun de bedragen van de kleine ondernemersregeling verder op te trekken. Overigens zouden, zulks in antwoord op de desbetreffende vraag, de kosten verbonden aan een zodanige aanpassing dat de vrijstelling reëel dezelfde waarde heeft als toen deze werd ingevoerd, liggen in de orde van grootte van plm. f 30 mln.

Woningbouw

In antwoord op de vragen van de C.P.N.-fracties over de sociale woningbouw, merken de ondergetekenden het volgende op. Een aantal gemeentebesturen heeft verzocht het tarief van de omzetbelasting voor de sociale woningbouw te verlagen van 16% naar 4%. Enkele van de gemeentebesturen vroegen dit niet alleen te doen voor de sociale woningbouw, maar ook voor de renovatie van oude woningen. Een ander gemeentebestuur stelde voor vrijstelling van omzetbelasting te verlenen.

De omzetbelasting is een algemene verbruiksbelasting. Het karakter van de belasting brengt mee, dat deze belasting een zo algemeen mogelijke toepassing moet vinden. Het stelsel leent zich moeilijk voor het maken van vele onderscheidingen en uitzonderingsregels voor grote categorieën van goederen en diensten. Het aantal vrijstellingen is daarom bij het tot stand komen van de Wet op de omzetbelasting 1968 zo beperkt mogelijk gehouden. Ook op het gebied van de tarieven zijn er zo weinig mogelijk onderscheidingen gemaakt. Het algemeen tarief, dat thans 16% bedraagt, is van toepassing op de meerderheid van de goederen en diensten. Slechts een beperkt aantal goederen en diensten, voornamelijk in de sector van de eerste levensbehoeften, is aan het verlaagde tarief van 4% onderworpen.

Indien de sector van de sociale woningbouw en de renovatie onder het verlaagde tarief zou worden gebracht of zou worden vrijgesteld, zou dit een doorbreking betekenen van het systeem, waarbij slechts op beperkte schaal vrijstelling wordt verleend c.q. het verlaagde tarief toepassing vindt. Een lager omzetbelastingheffing voor sociale woningbouw en renovatie zou een precedent vormen. Verschillende andere categorieën van goederen en diensten, die in het normale bestedingspatroon eveneens een belangrijke rol spelen, zijn immers ook onderworpen aan het algemene tarief. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan textiel en schoeisel.

Ook administratief-technisch zou het vrijstellen of het naar het lage tarief belasten van de sociale woningbouw en de renovatiemoeilijkheden doen ontstaan.

Er zouden afbakeningsproblemen ontstaan tussen de sociale woningbouw en de overige woningbouw. Bij de renovatie zou onderscheid gemaakt moeten worden tussen oude en nieuwe woningen en tussen renovatie en andere vormen van herstel en verbouwing. Dat zou een administratieve lastenverzwaring betekenen voor de bouwwereld en de belastingdienst.

Ten slotte hebben de door de gemeentebesturen gevraagde maatregelen budgettaire gevolgen. Toepassing van het 4%-tarief op de sociale woningbouw zou plm. f 500 mln. vergen.

De ondergetekenden achten het, zulks naar aanleiding van de opmerkingen van de leden behorende tot de S.G.P.-fractie, niet uitgesloten, dat een verlaging van het b.t.w.-tarief voor de gehele bouwsector een gunstige invloed op de werkgelegenheid in die sector zou hebben. Men zou zich echter kunnen afvragen of de elasticiteit van de vraag nog wel zo groot is, aangezien wellicht voor een deel van de bouw van een zekere verzadiging in kwantitatieve zin kan worden gesproken. De ondergetekenden achten het voorts de vraag of het effect op de werkgelegenheid wel in een voldoende gunstige verhouding zou staan tot het ermee gemoeide budgettaire verlies; met de verlaging voor de gehele bouwsector, buiten die van de overheid, is een bedrag gemoeid van globaal f 1,2 mld.

In antwoord op de desbetreffende vraag van de leden behorende tot de fractie van DS'70, merken de ondergetekenden op, dat zij, zoals uit het vorenstaande volgt, toch wel bedenkingen hebben tegenover een verlaagd tarief voor de woningbouw.

Sport

Naar aanleiding van de vragen die de leden behorende tot de fracties van P.v.d.A., P.P.R. en D'66 stelden over de sport, wordt het volgende opgemerkt.

Naar de mening van de ondergetekenden brengt het karakter van de omzetbelasting als algemene verbruiksbelasting met zich mee dat met toepassing van het verlaagde tarief ten aanzien van culturele respectievelijk recreatieve voorzieningen terughoudendheid dient te worden betracht. Hoewel zij zich ervan bewust zijn dat bevordering van cultuur en recreatie in deze tijd gewenst is, zijn zij niettemin van oordeel dat deze bevordering niet het scheppen van fiscale faciliteiten op het gebied van een belasting als de omzetbelasting moet meebrengen. Bij de tariefindeling in een algemene belasting op de bestedingen gaat het namelijk niet om de vraag of de ene activiteit nuttiger is dan de andere, maar is in de eerste plaats van belang het karakter van de bestedingen in het totale patroon van de particuliere bestedingen. In overeenstemming met dit uitgangspunt zijn in beginsel de toegangsprijzen van alle soorten sportwedstrijden onderworpen aan het gewone tarief. Vermeld zij nog, dat bij de parlementaire behandeling van de Wet op de omzetbelasting 1968 een amendement is ingediend ten einde het verlenen van toegang tot sportwedstrijden, -demonstraties en dergelijke onder het verlaagde tarief te brengen. (Zitting 1967-1968-9324, nr. 36 II). Dit amendement is verworpen (Handelingen Tweede Kamer, Zitting 1967-1968, blz. 2416 rechterkolom).

Uit het vorenstaande moet niet de conclusie worden getrokken dat de hele sport in de heffing van omzetbelasting is betrokken. In dit verband vestigen de ondergetekenden de aandacht erop dat bij administratieve maatregel is bepaald dat verenigingen niet als ondernemer worden aangemerkt indien het totaal van de entreegelden het bedrag van f 15 000 niet overtreft. Op grond hiervan blijven bij voorbeeld de meeste amateursportverenigingen buiten de heffing van omzetbelasting.

Het budgettaire belang dat ermee gemoeid is wanneer de sport onder het verlaagde tarief zou worden gebracht, bedraagt ruim f 4 mln. Hiervan komt voor rekening van het betaalde voetbal ongeveer f 3 mln., en van het voetbal als geheel naar schatting pl.m. f 3,2 mln. In België geldt ter zake het verlaagde tarief van 6%.

Horeca

De ondergetekenden hebben van het Bedrijfschap Horeca het in de vragen van K.V.P.-, A.R.P.- en V.V.D.-zijde bedoelde verzoek ontvangen om de in horecabedrijven geserveerde dranken in het verlaagde tarief onder te brengen wegens de grote moeilijkheden die in deze bedrijfstak bestaan. Zoals reeds eerder in deze memorie is opgemerkt is de omzetbelasting geen belasting van ondernemers, doch een belasting, drukkende op het verbruik door consumenten. De economische positie van een bedrijfstak mag dan ook geen rol spelen bij de tariefindeling van de omzetbelasting. Het verheugt de ondergetekenden dan ook, dat de fracties van K.V.P. en A.R.P. zich realiseren dat tariefstellingen van consumentenbelastingen onder normale omstandigheden niet dienstbaar behoren te worden gemaakt aan brancheproblemen. De ondergetekenden zijn van mening, dat er in het onderhavige geval onvoldoende aanleiding bestaat van dit uitgangspunt af te wijken.

Het budgettaire belang, dat met de opnemings in het verlaagde tarief van in horecabedrijven geserveerde dranken zou zijn gemoeid, bedraagt pl.m. f 170 mln. Door de betrokken bedrijfstak is de gedachte geopperd dit budgettaire verlies te compenseren met een verhoging van de accijnstarieven voor dranken. Hierover dient te worden opgemerkt, dat een dergelijke compensatie een aanzienlijke verhoging van die tarieven tot gevolg zou hebben. Daargelaten of een dergelijke aanzienlijke accijnsverhoging thans wenselijk is, moet erop worden gewezen dat een zodanige verhoging de afronding van de Benelux-accijnsunificatie in ernstige mate zou bemoeilijken.

Naar aanleiding van de vraag van de fracties van de K.V.P. en A.R.P. over de tariefzetting in andere landen kan worden medegedeeld, dat in België en Luxemburg het verlaagde b.t.w.-tarief van toepassing is op het serveren van dranken in horecabedrijven. In de Bondsrepubliek Duitsland, Frankrijk, Denemarken, Oostenrijk en het Verenigd Koninkrijk is dit echter niet het geval. In Italië gelden twee tarieven. Het toepasselijke tarief is daar afhankelijk van het soort horecabedrijf, waarin de dranken worden geserveerd.

Tabaksdetailhandel

Met betrekking tot de vraag van V.V.D.-zijde of er iets te doen is aan het financieringsprobleem in de tabaksdetailhandel, merken de ondergetekenden het volgende op. De tabaksdetailhandel behoeft over de verkochte tabaksfabrikaten in het geheel geen accijns of omzetbelasting af te dragen aan de fiscus. Niet alleen de accijns, doch ook de omzetbelasting wordt geheven van de fabrikant of importeur van tabaksfabrikaten. Beide belastingen worden geheven over de banderolleprijs. Voor de betaling van zowel de accijns als de omzetbelasting geniet de fabrikant of importeur gemiddeld 14 weken krediet, te rekenen vanaf de aanvraag van de banderolles. Gezien de omloopsnelheid van tabaksfabrikaten betekent dit, dat de belasting in het algemeen op de consument wordt afgewenteld vóórdat die belasting wordt af-

gedragen aan de fiscus. Zo er al een financieringsprobleem in de tabaksdetailhandel zou bestaan, kan dit – zoals uit het vorenstaande blijkt – geen gevolg zijn van de afdracht van omzetbelasting aan de fiscus.

De tabaksdetailhandel behoeft in vele gevallen ook geen omzetbelasting aan de fiscus af te dragen over de verkochte nevenartikelen (pijpen, aanstekers en dergelijke) als gevolg van de bijzondere regeling voor kleine ondernemers. Deze bijzondere regeling brengt tevens met zich, dat de administratieve verplichtingen voor de betreffende ondernemers gering zijn. Gezien het vorenstaande is er naar de mening van de ondergetekenden geen aanleiding een tegemoetkoming in de administratieve lasten, die ingevolge de omzetbelasting worden opgelegd, in overweging te nemen.

Prothesen

Naar aanleiding van de desbetreffende opmerkingen van de leden behorende tot de fracties van K.V.P. en A.R.P. zij meegedeeld dat slechts van omzetbelasting zijn vrijgesteld de leveringen en de reparaties van tandprothesen door tandartsen en tandtechnici.

Met betrekking tot de leveringen van andere, limitatief opgesomde prothesen geldt het verlaagde tarief. Op de herstellingen van deze laatste prothesen is het algemene tarief van toepassing. Voor praktisch alle herstellingen van goederen welke bij levering onder het verlaagde tarief vallen, geldt trouwens het algemene tarief.

Het verschil in behandeling tussen tandprothesen enerzijds (vrijstelling) en andere prothesen anderzijds (geen vrijstelling) hangt samen met de omstandigheid, dat tandprothesen veelal geleverd worden door tandartsen – die ook overigens slechts vrijgestelde diensten verrichten – terwijl andere prothesen in veel mindere mate door artsen worden geleverd. De ondergetekenden wijzen er ten slotte op dat het EG-voorstel voor een zesde richtlijn inzake omzetbelasting ook uitsluitend voor levering en herstelling van tandprothesen in een vrijstelling voorziet.

De ondergetekenden bevestigen dat invalidenkrukken onder het 16%-tarief vallen. Zoals hiervoor vermeld, is het verlaagde tarief slechts van toepassing op een beperkt aantal met name genoemde artikelen welke dienen ter leniging van enig lichaamsgebrek. Hoewel voor een uitbreiding van die opsomming met invalidenkrukken op zich wel wat te zeggen zou zijn, wijzen de ondergetekenden erop dat daarnaast nog diverse andere hulpmiddelen aan het algemene tarief zijn onderworpen. Een uitbreiding van het verlaagde tarief tot alle artikelen welke dienen ter leniging van enig lichaamsgebrek, zou niet alleen praktische afbakeningsproblemen meebrengen, maar ook betekenen dat het verlaagde tarief alsdan toepassing zou vinden op artikelen welke in het bestedingspakket een vrij normale plaats innemen, zoals bij voorbeeld brillen en steunzolen.

Kinderschoenen

Met betrekking tot de vraag van de leden behorende tot de V.V.D.-fractie hoe de Regering denkt over het uit volksgezondheidsoogpunt brengen van kinderschoenen in het verlaagde tarief zouden de ondergetekende er in de eerste plaats op willen wijzen, dat een zodanige overbrenging voor de praktijk een technisch moeilijk realiseerbare afbakening zou meebrengen. Voorts zou een dergelijke maatregel een aanmerkelijke administratieve lastenverzwaring voor de schoenenbranche betekenen.

De Minister van Financiën,
W. F. Duisenberg

De Staatssecretaris van Financiën,
M. J. van Rooijen